

Naziv pravnog akta EU: Direktiva 96/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 1996. o pravnoj zaštiti baza podataka

CELEX broj: 31996L0009

Prevod:

Lingvistička redakтура:

Stručna redakтура:

Pravna redakтура:

**DIREKTIVA 96/9/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 11. ožujka 1996.
o pravnoj zaštiti baza podataka**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegove članke 57(2), 66 i 100a,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije¹

uzimajući u obzir mišljenje Ekonomskog i socijalnog odbora²,

djelujući u skladu s procedurom utvrđenom u članku 189b Ugovora³,

(1) s obzirom da baze podataka trenutačno nisu dovoljno zaštićene postojećim propisima u svim državama članicama; s obzirom da postojeća zaštita ima različite karakteristike;

(2) s obzirom da takve razlike u pravnoj zaštiti baza podataka koju pružaju propisi država članica imaju izravne negativne učinke na funkcioniranje unutarnjeg tržišta što se tiče baza podataka i posebno na slobodu fizičkih i pravnih osoba da pružaju robu i usluge online u vezi s bazama podataka na osnovi usklađenih pravnih rješenja u cijeloj Zajednici; s obzirom da bi te razlike mogle postati i izraženije kako države članice budu usvajale nove propise u ovoj oblasti, a koji sve više dobivaju međunarodnu dimenziju;

(3) s obzirom da postojeće razlike koje uzrokuju poremećaje u funkcioniranju unutarnjeg tržišta trebaju biti uklonjene, a stvaranje novih spriječeno, dok razlike koje štetno ne utječu na funkcioniranje unutarnjeg tržišta ili na razvoj tržišta informacija unutar Zajednice ne trebaju biti uklonjene ili spriječene da nastanu;

(4) s obzirom da autorskoppravna zaštita za baze podataka postoji u različitim formama u državama članicama sukladno propisima ili sudskoj praksi, i s obzirom da, ako ostaju razlike u propisima država članica što se tiče opsega i uvjeta zaštite, takva neusklađena prava intelektualnog vlasništva mogu imati učinak onemogućavanja slobodnog kretanja roba i usluga unutar Zajednice;

(5) s obzirom da autorsko pravo ostaje odgovarajući oblik isključivog prava za autore koji su kreirali baze podataka;

(6) s obzirom da su, ipak, u odsutnosti usklađenog sustava propisa o nelojalnoj konkurenciji ili sudske prakse, potrebne druge dodatne mjere kako bi se spriječilo neovlašteno vađenje i/ili ponovno korišćenje sadržaja baze podataka;

---

¹ Sl. gl. br. C 156, 23. 6. 1992., str. 4. i Sl. gl. br. C 308, 15. 11. 1993., str. 1.

² Sl. gl. br. C 19, 25. 1. 1993., str. 3.

³ Mišljenje Europskog parlamenta od 23. lipnja 1993. (Sl. gl. br. C 194, 19. 7. 1993., str. 144.), Zajednički stav Vijeća od 10. srpnja 1995. (Sl. gl. br. C 288, 30. 10. 1995., str. 14.), Odluka Europskog parlamenta od 14. prosinca 1995. (Sl. gl. br. C 17, 22. 1. 1996.) i Odluka Vijeća od 26. veljače 1996.

- (7) s obzirom da kreiranje baza podataka zahtijeva ulaganje značajnih ljudskih, tehničkih i financijskih resursa, a baze podataka mogu biti kopirane ili im se može pristupiti za djelić ulaganja potrebnog za njihovo neovisno kreiranje;
- (8) s obzirom da su neovlašteno vađenje i/ili ponovno korišćenje sadržaja baze podataka postupci koji mogu imati ozbiljne ekonomske i tehničke posljedice;
- (9) s obzirom da baze podataka predstavljaju ključno sredstvo za razvoj tržišta informacija unutar Zajednice; s obzirom da će to sredstvo biti od koristi i u mnogim drugim područjima;
- (10) s obzirom da eksponencijalni rast, u Zajednici, a i globalno, količine informacija proizvedenih i procesuiranih na godišnjoj razini u svim granama trgovine i industrije zahtijeva od svih država članica ulaganje u napredne sustave obrade informacija;
- (11) s obzirom da trenutačno postoji veliki debalans u razini investiranja u oblast baza podataka kako između država članica tako i između Zajednice i trećih zemalja, najvećih proizvođača baza podataka na svijetu;
- (12) s obzirom da do investicija u suvremene sustave pohrane i obrade informacija unutar Zajednice neće doći ako ne postoji stabilan i jedinstven režim pravne zaštite proizvođača baza podataka;
- (13) s obzirom da ova direktiva štiti kolekcije, koje se nekad nazivaju i kompilacijama, djela, podataka ili drugih materijala uređenih, pohranjenih i kojima se pristupa elektronskim, elektromagnetnim ili elektro-optičkim procesima, ili analognim procesima;
- (14) s obzirom da bi zaštita prema ovoj direktivi trebala biti proširena i na neelektronske baze podataka;
- (15) s obzirom da bi kriteriji za određivanje treba li baza podataka biti zaštićena autorskim pravom trebali biti definirani činjenicom je li selekcija ili uređenje sadržaja baze podataka autorova vlastita intelektualna kreacija; s obzirom da bi takva zaštita trebala obuhvaćati strukturu baze podataka;
- (16) s obzirom da nijedan drugi kriterij osim originalnosti u smislu da se radi o intelektualnoj kreaciji autora ne bi trebao biti primjenjivan pri određivanju podobnosti baze podataka za autorskopravnu zaštitu, a posebno ne bi trebali biti primjenjivani estetski ili kvalitativni kriteriji;
- (17) s obzirom da bi termin „baza podataka“ trebalo razumijevati na način da uključuje kolekcije književnih, umjetničkih, glazbenih ili drugih djela ili kolekcije drugog materijala kao što su tekstovi, zvuci, slike, brojevi, činjenice, i podatci; s obzirom da bi trebao obuhvaćati kolekcije neovisnih djela, podataka ili drugog materijala, sustavno i metodički uređene i kojima se može pristupiti individualno; s obzirom da to znači da snimka ili audiovizualno, kinematografsko, književno ili umjetničko djelo kako takvo ne potpada pod djelokrug ove direktive;
- (18) s obzirom da ova direktiva ne prejudicira slobodu autora da odluče hoće li, i na koji način, dopustiti da se njihova djela uvrste u bazu podataka, a pogotovo ne slobodu da odluče je li dano ovlaštenje ekskluzivno; s obzirom da zaštita baza podataka *sui generis* pravom ne dovodi u pitanje postojeća prava nad njihovim sadržajem, i s obzirom da, posebno u slučajevima kada autor ili nositelj srodnog prava dopusti da neka od njegovih djela ili drugih sadržaja budu uključeni u bazu podataka prema neekskluzivnom sporazumu, treća strana može koristiti ta djela ili sadržaje ako postoji suglasnost autora ili nositelja srodnog prava, bez pozivanja na *sui generis* pravo proizvođača baze podataka kojim bi je se u tome spriječilo, pod uvjetom da ta djela ili sadržaji nisu izvađeni iz baze podataka ili ponovno korišćeni na toj osnovi;
- (19) s obzirom da, u pravilu, kompilacija nekoliko snimaka glazbenih izvedbi na kompaktnom disku (CD) ne potpada pod djelokrug ove direktive, iz razloga jer kao kompilacija ne ispunjava uvjete za autorskopravnu zaštitu i jer ne predstavlja dovoljno značajnu investiciju da bude podobna za zaštitu prema *sui generis* pravu;
- (20) s obzirom da se zaštita prema ovoj direktivi može primjenjivati i na materijale nužne za rukovanje ili konzultiranje određenih baza podataka kao što su sustavi pojmovnika i indeksacije;

(21) s obzirom da se zaštita predviđena ovom direktivom odnosi na baze podataka u kojima su djela, podatci i drugi materijali posloženi sustavno i metodično; s obzirom da nije neophodno da su ti materijali fizički pohranjeni na organiziran način;

(22) s obzirom da elektronske baze podataka u značenju iz ove direktive mogu također uključivati naprave kao što su CD-ROM i CD-i;

(23) s obzirom da se termin „baza podataka“ ne bi trebao shvaćati na način da uključuje i računalne programe korištene pri izradi ili za funkcioniranje baze podataka, a koji su zaštićeni Direktivom Vijeća 91/250/EEZ od 14. svibnja 1991. o pravnoj zaštiti računalnih programa⁴;

(24) s obzirom da su iznajmljivanje i posudba baza podataka u oblasti autorskog i srodnih prava uređeni isključivo Direktivom Vijeća 92/100/EEZ od 19. studenoga 1992. o pravu iznajmljivanja i pravu posudbe i o određenim pravima srodnim autorskom u području intelektualnog vlasništva⁵;

(25) s obzirom da je trajanje autorske zaštite već uređeno Direktivom Vijeća 93/98/EEZ od 29. listopada 1993. kojom se usklađuje trajanje zaštite autorskim i određenim srodnim pravima⁶;

(26) s obzirom da djela zaštićena autorskim i sadržaji zaštićeni srodnim pravima, ugrađeni u baze podataka, ostaju unatoč tomu zaštićeni odnosnim isključivim pravima i ne mogu biti ugrađena u, ili izvađena iz, baze podataka bez odobrenja nositelja prava ili njegovih pravnih nasljednika;

(27) s obzirom da autorsko pravo na takva djela i srodna prava na sadržaje ugrađene u bazu podataka ni na koji način nisu pod utjecajem postojanja odvojenih prava iz odabira ili uređenja tih djela i sadržaja u bazi podataka;

(28) s obzirom da moralna prava fizičke osobe koja je kreirala bazu podataka pripadaju autoru i trebala bi biti ostvarivana u skladu s propisima država članica i odredbama Bernske konvencije za zaštitu književnih i umjetničkih djela; s obzirom da takva moralna prava ostaju izvan djelokruga ove direktive;

(29) s obzirom da su postupci koji se primjenjuju za slučaj baza podataka kreiranih od strane zaposlenika ostavljeni državama članicama da ih utvrde; s obzirom da, prema tome, ništa u ovoj direktivi ne sprječava države članice da u svojim propisima utvrde da će u slučaju kada je bazu podataka kreirao zaposlenik prilikom izvršavanja svojih dužnosti ili slijedeći instrukcije koje je dobio od poslodavca, jedini poslodavac moći ostvarivati sva materijalna prava iz na taj način kreirane baze podataka, osim ako nije drugačije predviđeno ugovorom;

(30) s obzirom da bi isključiva prava autora trebala uključivati pravo određivanja načina na koji se njegovo djelo koristi i tko ga koristi, a posebno nadzora nad distribucijom njegova djela neovlaštenim osobama;

(31) s obzirom da autorskoppravna zaštita baza podataka uključuje činjenje baza podataka dostupnim na način koji nije distribuiranje kopija;

(32) s obzirom da se od država članica zahtijeva da osiguraju da su njihovi nacionalni propisi barem materijalno jednaki u slučaju radnji koje su predmet ograničenja na način predviđen ovom direktivom;

(33) s obzirom da se pitanje iscrpljenja prava distribucije ne postavlja u slučaju on-line baza podataka, koje potpadaju pod oblast pružanja usluga; s obzirom da se to također odnosi na materijalne kopije takvih baza podataka napravljene od strane korisnika takve usluge uz suglasnost nositelja prava; s obzirom da je, za razliku od CD ROM-a ili CD-i-ja, gdje je intelektualno vlasništvo ugrađeno u materijalni medij, odnosno robni artikl, svaka on-line usluga u stvari postupak koji će morati biti predmetom odobrenja kada je to predviđeno autorskim pravom;

---

⁴ Sl. gl. br. L 122, 17. 5. 1991., str. 42. Direktive posljednji put izmijenjene i dopunjene Direktivom 93/98/EEZ (Sl. gl. br. L 290, 24. 11. 1993., str. 9.)

⁵ Sl. gl. br. L 346, 27. 11. 1992., str. 61.

⁶ Sl. gl. br. L 290, 24. 11. 1993., str. 9.

(34) s obzirom da će, međutim, jednom kada je nositelj prava odlučio da kopiju baze podataka učini dostupnom korisniku, bilo putom on-line usluge ili drugim načinom distribucije, taj legalni korisnik morati moći ostvariti pristup i koristiti bazu podataka u svrhe i na način utvrđen u sporazumu s nositeljem prava, čak i ako je za ostvarivanje pristupa i korištenje nužno izvršiti inače ograničene radnje;

(35) s obzirom da bi trebao biti urađen popis iznimki od radnji koje podliježu davanju odobrenja, uzimajući u obzir činjenicu da se autorsko pravo, kako je obuhvaćeno ovom direktivom, primjenjuje samo na selekciju ili uređenje sadržaja baze podataka; s obzirom da bi državama članicama trebalo dati mogućnost da predvide takve iznimke za određene slučajeve; s obzirom da bi, međutim, ta mogućnost trebala biti korištena u skladu s Bernskom konvencijom i u mjeri u kojoj se iznimke odnose na strukturu baze podataka; s obzirom da bi trebalo povući razliku između iznimki za privatno korištenje i iznimki za reprodukciju u privatne svrhe, što se tiče odredbi sukladno nacionalnom zakonodavstvu nekih država članica o nametima na prazne medije ili opremu za snimanje;

(36) s obzirom da termin „znanstveno istraživanje“ u značenju iz ove direktive pokriva i prirodne i humanističke znanosti;

(37) s obzirom da članak 10(1) Bernske konvencije nije povrijeđen ovom direktivom;

(38) s obzirom da povećano korištenje tehnologije za digitalno snimanje izlaže proizvođača baze podataka riziku da sadržaj njegove baze bude kopiran i elektronski preuređen, bez njegovog odobrenja, kako bi se proizvela baza podataka identične sadržine, kojom se, međutim, ne krši bilo koje autorsko pravo proizvođača iz uređenja njegove baze podataka;

(39) s obzirom da se, uz namjeru da se zaštiti autorsko pravo na originalnu selekciju ili uređenje sadržaja, ovom direktivom želi zaštititi pozicija proizvođača baza podataka od nezakonitog prisvajanja rezultata financijskog i stručnog ulaganja u pribavljanje sadržaja tako što će se zaštititi cijela ili bitni dijelovi baze podataka od određenih postupaka korisnika ili konkurenta;

(40) s obzirom da je svrha tog *sui generis* prava osigurati zaštitu ulaganja u pribavljanje, verifikaciju ili prezentaciju sadržaja baze podataka za vrijeme ograničenog trajanja prava; s obzirom da se takvo ulaganje može sastojati od raspoređivanja financijskih resursa i/ili utroška vremena, truda i energije;

(41) s obzirom da je cilj *sui generis* prava dati mogućnost proizvođaču baze podataka da spriječi neovlašteno vađenje i/ili ponovno korišćenje cjeline ili bitnog dijela sadržaja baze; s obzirom da je proizvođač baze podataka osoba koja preuzima inicijativu i rizik investiranja; s obzirom da su ovime podizvođači isključeni, posebno iz definicije proizvođača;

(42) s obzirom da se posebno pravo na sprječavanje neovlaštenog vađenja i/ili ponovnog korišćenja odnosi na postupke korisnika izvan njegovih legitimnih prava, koji samim tim nanose štetu investiciji; s obzirom da se pravo na zabranu vađenja i/ili ponovnog korišćenja cjeline ili bitnog dijela sadržaja odnosi ne samo na proizvodnju parazitskog konkurentskog proizvoda nego i na bilo kojeg korisnika koji, kroz svoje postupke, nanosi znatnu štetu investiciji, procijenjenu kvalitativno ili kvantitativno;

(43) s obzirom da se, u slučaju on-line prijenosa, pravo na zabranu ponovnog korišćenja ne iscrpljuje ni u odnosu na bazu podataka ni u odnosu na materijalnu kopiju baze podataka ili njezinog dijela koju je načinio primatelj prijenosa uz suglasnost nositelja prava;

(44) s obzirom da bi, kada je za prikazivanje sadržaja baze podataka na ekranu neophodan trajan ili privremeni transfer cjeline ili znatnog dijela tog sadržaja na drugi medij, taj postupak trebao biti predmetom odobrenja od strane nositelja prava;

(45) s obzirom da pravo na sprječavanje neovlaštenog vađenja i/ili ponovnog korišćenja ni na koji način ne predstavlja proširenje autorskopravne zaštite na pučke činjenice ili podatke;

(46) s obzirom da postojanje prava na sprječavanje neovlaštenog vađenja i/ili ponovnog korišćenja cjeline ili bitnog dijela djela, podatka ili materijala iz baze podataka ne bi trebalo rezultirati stvaranjem novog prava iz samih djela, podataka ili materijala;

(47) s obzirom da, radi natjecanja između pružatelja informacijskih proizvoda i usluga, zaštita *sui generis* pravom ne smije biti dana na način da omogući zlorabu dominantne pozicije, posebno što se tiče stvaranja i distribucije novih proizvoda i usluga koji imaju intelektualnu, dokumentarnu, tehničku, ekonomsku ili komercijalnu dodanu vrijednost; s obzirom da, stoga, odredbe ove direktive ne dovode u pitanje primjenu pravila tržišnog natjecanja Zajednice ili država ponaosob;

(48) s obzirom da je cilj ove direktive, a to je da se pruži odgovarajuća i jedinstvena razina zaštite baza podataka kao sredstva da se osigura naknada proizvođačima baza podataka, različit od cilja Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka i slobodnog kretanja takvih podataka⁷, a to je da se jamči slobodan optjecaj osobnih podataka na osnovi usklađenih pravila osmišljenih da zaštite osnovna prava, prije svega pravo na privatnost priznato člankom 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda; s obzirom da odredbe ove direktive ne dovode u pitanje propise o zaštiti podataka;

(49) S obzirom da je, bez obzira na pravo da se spriječi vađenje i/ili ponovno korišćenje cjeline ili bitnog dijela baze podataka, potrebno utvrditi da proizvođač baze podataka ili nositelj prava ne mogu spriječiti legalnog korisnika baze podataka da vadi ili ponovno koristi nebitne dijelove; s obzirom da, međutim, taj korisnik ne može neopravdano dovoditi u pitanje legitimne interese nositelja *sui generis* prava ili nositelja autorskog ili srodnog prava u odnosu na djela ili sadržaje koji su dio baze podataka;

(50) s obzirom da bi državama članicama trebala biti dana mogućnost da predvide iznimke od prava na sprječavanje neovlaštenog vađenja i/ili ponovnog korišćenja bitnog dijela sadržaja baze podataka u slučajevima vađenja podataka za privatne potrebe, za ilustraciju u svrhu podučavanja ili znanstvenog istraživanja, ili kada je vađenje i/ili ponovno korišćenje izvršeno u interesu javne sigurnosti ili za potrebe administrativne ili sudbene procedure; s obzirom da te radnje ne smiju dovoditi u pitanje isključiva prava proizvođača na eksploataciju baze podataka i njihova svrha ne smije biti komercijalna;

(51) s obzirom da države članice, u slučajevima kada koriste mogućnost da dopuste legalnom korisniku baze podataka da načini izvadak bitnog dijela sadržaja za ilustraciju u svrhu podučavanja ili znanstvenog istraživanja, mogu ograničiti to odobrenje na određene kategorije obrazovnih i znanstvenoistraživačkih institucija;

(52) s obzirom da bi onim državama članicama koje imaju posebne propise kojima je utvrđeno pravo usporedivo sa *sui generis* pravom utvrđenim u ovoj direktivi trebalo biti dopušteno da zadrže, barem što se tiče novog prava, iznimke uobičajeno određene takvim propisima;

(53) s obzirom da teret dokazivanja što se tiče datuma dovršetka izrade baze podataka leži na proizvođaču baze;

(54) s obzirom da teret dokazivanja da postoje kriteriji za zaključak da se bitna modifikacija sadržaja baze podataka može smatrati značajnom novom investicijom leži na proizvođaču baze podataka koja je rezultat takve investicije;

(55) s obzirom da značajna nova investicija koja podrazumijeva novi rok trajanja zaštite može uključivati bitnu verifikaciju sadržaja baze podataka;

(56) s obzirom da bi se pravo na sprječavanje neovlaštenog vađenja i/ili ponovnog korišćenja u odnosu na baze podataka trebalo primjenjivati na baze podataka čiji proizvođači su državljani ili stalni stanovnici trećih zemalja ili na one koje su proizvele pravne osobe koje nisu osnovane u nekoj od država članica, u značenju iz Ugovora, samo ako te treće zemlje nude usporedivu zaštitu baza podataka koje su proizveli državljani neke od država članica ili osobe koje imaju redovno boravište na teritoriju Zajednice;

---

⁷ Sl. gl. No L 281, 23. 11. 1995., str. 31.

(57) s obzirom da bi, uz pravne lijekove predviđene zakonodavstvom država članica za slučajeve povrede autorskog prava ili drugih prava, države članice trebale predvidjeti odgovarajuće pravne lijekove protiv neovlaštenog vađenja i/ili ponovnog korišćenja sadržaja baze podataka;

(58) s obzirom da se, uz autorskopravnu zaštitu danu sukladno ovoj direktivi za strukturu baze podataka, i za njezin sadržaj protiv neovlaštenog vađenja i/ili ponovnog korišćenja prema *sui generis* pravu, drugi zakonski propisi u državama članicama o pružanju dobara i usluga u vezi s bazama podataka nastavljaju primjenjivati;

(59) s obzirom da se ovom direktivom ne dovodi u pitanje primjena na baze podataka sastavljene od audiovizualnih djela bilo kojih propisa koje priznaje zakonodavstvo država članica u vezi s emitiranjem audiovizualnih programa;

(60) s obzirom da neke države članice trenutačno pružaju autorskopravnu zaštitu za uređenje baza podataka koje ne zadovoljavaju kriterije podobnosti za autorskopravnu zaštitu utvrđene ovom direktivom; s obzirom da je, iako su predmetne baze podataka podobne za zaštitu sukladno pravu utvrđenom u ovoj direktivi na sprječavanje neovlaštenog vađenja i/ili ponovnog korišćenja njihova sadržaja, trajanje zaštite prema tom pravu znatno kraće od onog kojeg imaju prema nacionalnim rješenjima trenutačno na snazi;

s obzirom da usklađivanje kriterija za određivanje hoće li se baza podataka štiti autorskim pravom ne može imati učinak smanjenja roka trajanja zaštite kojeg trenutačno uživaju predmetni nositelji prava; s obzirom da bi s tim ciljem trebalo utvrditi smanjenje roka; s obzirom da učinci takvog smanjenja moraju biti ograničeni na teritorije predmetnih država članica;

USVOJILI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I

PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Područje primjene

1. Ova direktiva bavi se pravnom zaštitom baza podataka u bilo kojem obliku.
2. Za potrebe ove direktive, „baza podataka“ znači kolekciju neovisnih djela, podataka ili drugog materijala, sustavno i metodički uređenu, i kojoj se može pristupiti individualno elektronskim ili drugim putom;
3. Zaštita sukladno ovoj direktivi ne primjenjuje se na računalne programe korištene u izradi ili za funkcioniranje baza podataka dostupnih elektronskim putom;

Članak 2.

Ograničenja područja primjene

Ova direktiva se primjenjuje bez dovođenja u pitanje propisa Zajednice koji se odnose na:

- (a) pravnu zaštitu računalnih programa;
- (b) pravo iznajmljivanja, pravo posudbe i određena prava srodna autorskom u području intelektualnog vlasništva;
- (c) trajanje zaštite autorskim i određenim srodnim pravima.

POGLAVLJE II

AUTORSKO PRAVO

Članak 3.

Predmet zaštite

1. U skladu s ovom direktivom, baze podataka koje, iz razloga selekcije ili uređenja njihova sadržaja, predstavljaju autorovu vlastitu intelektualnu kreaciju, štite se kao takve autorskim pravom. Nijedan drugi kriterij se ne primjenjuje za utvrđivanje njihove podobnosti za zaštitu.
2. Autorskoppravna zaštita baza podataka predviđena ovom direktivom ne obuhvaća njihov sadržaj i ne dovodi u pitanje bilo koja prava koja postoje iz samog sadržaja.

Članak 4.

Autorstvo nad bazama podataka

1. Autor baze podataka može biti fizička osoba ili skupina fizičkih osoba koje su kreirale bazu ili, kada je to dopušteno propisima država članica, pravna osoba koja je tim propisima utvrđena kao nositelj prava.
2. U slučajevima gdje propisi država članica priznaju kolektivno djelo, materijalna prava pripadaju onoj osobi koja je nositelj autorskog prava.
3. Što se tiče baza podataka koje je zajednički kreirala skupina fizičkih osoba, u tom slučaju isključiva prava su u zajedničkom vlasništvu.

Članak 5.

Radnje koje podliježu davanju odobrenja

Što se tiče vanjskog oblika baze podataka koji se može štititi autorskim pravom, autor baze podataka ima isključivo pravo da sam uradi ili odobri:

- (a) privremenu ili trajnu reprodukciju bilo kojim sredstvom i u bilo kom obliku, u cjelini ili dijelom;
- (b) pretvaranje, prilagodbu, preuređenje i bilo koju drugu izmjenu;
- (c) bilo koji oblik distribucije u javnost baze podataka ili njezine kopije. Prva prodaja kopije baze podataka u Zajednici od strane nositelja prava ili uz njegovu suglasnost iscrpljuje pravo nadzora preprodaje te kopije unutar Zajednice;
- (d) bilo kakvo prenošenje, prikazivanje ili izvođenje u javnosti;
- (e) bilo kakvo umnožavanje, distribuciju, prenošenje, prikazivanje ili izvođenje u javnosti rezultata postupaka navedenih pod (b).

Članak 6.

Iznimke od ograničenih postupaka

1. Za vršenje bilo kojih postupaka pobrojanih u članku 5. od strane legalnog korisnika baze podataka ili njezine kopije koji su nužni za pristupanje sadržaju baze podataka i normalno korišćenje sadržaja od strane legalnog korisnika nije potrebno odobrenje autora baze podataka. Kada je legalni korisnik ovlašten da koristi samo dio baze podataka, ova odredba se primjenjuje samo na taj dio.

2. Države članice imaju mogućnost da propišu ograničenja prava iz članka 5. u sljedećim slučajevima:

- (a) u slučaju umnožavanja neelektronske baze podataka za privatne potrebe;
- (b) kada se radi o korištenju samo za potrebe ilustracije koja će se koristiti za podučavanje ili znanstveno istraživanje, dok god je naznačen izvor i u mjeri u kojoj je to opravdano nekomercijalnom svrhom koju treba ispuniti;
- (c) kada se radi o korištenju za potrebe javne sigurnosti ili za potrebe administrativne ili sudbene procedure;
- (d) kada su uključene druge iznimke od autorskog prava koje su uobičajeno dopuštene prema nacionalnim zakonima, bez dovođenja u pitanje točaka (a), (b) i (c).

3. U skladu s Bernskom konvencijom za zaštitu književnih i umjetničkih djela, ovaj članak ne može biti interpretiran na način da ga je moguće primjenjivati tako da se neopravdano dovode u pitanje legitimni interesi nositelja prava ili da dođe do sukoba s normalnim korištenjem baze podataka.

POGLAVLJE III

SUI GENERIS PRAVO

Članak 7.

Predmet zaštite

1. Države članice osiguravaju pravo za proizvođača baze podataka koja pokazuje da je s kvalitativne i/ili kvantitativne strane došlo do značajnog ulaganja u pribavljanje, verifikaciju ili prezentaciju sadržaja, kako bi se spriječilo vađenje i/ili ponovno korišćenje cjeline ili bitnog dijela, procijenjenog kvalitativno i/ili kvantitativno, sadržaja te baze podataka.

2. Za potrebe ovog poglavlja:

- (a) „vađenje“ znači trajni ili privremeni prijenos cjeline ili bitnog dijela sadržaja baze podataka na drugi medij bilo kojim sredstvom i u bilo kom obliku;
- (b) „ponovno korišćenje“ znači bilo koji oblik činjenja dostupnim javnosti cjeline ili bitnog dijela sadržaja baze podataka distribucijom kopija, iznajmljivanjem, on-line i drugim oblicima prijenosa. Prva prodaja kopije baze podataka u Zajednici od strane nositelja prava ili uz njegovu suglasnost iscrpljuje pravo nadzora preprodaje te kopije unutar Zajednice;

Javna posudba ne predstavlja vađenje ili ponovno korišćenje sadržaja baze podataka.

3. Pravo spomenuto u stavku 1. može biti preneseno, dano ili dodijeljeno prema ugovoru o licenci.

4. Pravo predviđeno stavkom 1. primjenjuje se bez obzira na podobnost baze podataka za zaštitu autorskim ili drugim pravima. Nadalje, primjenjuje se bez obzira na podobnost sadržaja te baze podataka za zaštitu autorskim pravom ili drugim pravima. Zaštita baza podataka sukladno pravu predviđenom stavkom 1. ne dovodi u pitanje postojeća prava koja se odnose na njihov sadržaj.

5. Ponovljeno i sustavno vađenje i/ili ponovno korišćenje nebitnih dijelova sadržaja baze podataka koje podrazumijeva postupke u suprotnosti s normalnim korišćenjem baze podataka ili koje neopravdano dovodi u pitanje legitimne interese proizvođača baze podataka neće biti dopušteno.

Članak 8.

Prava i obveze legalnih korisnika

1. Proizvođač baze podataka koja je na bilo koji način učinjena dostupnom javnosti ne može spriječiti legalnog korisnika baze podataka da vadi i/ili ponovno koristi nebitne dijelove njezina sadržaja, procijenjene kvalitativno i/ili kvantitativno, u bilo koje svrhe. Kada je legalni korisnik ovlašten da vadi i/ili ponovno koristi samo dio baze podataka, ovaj stavak se primjenjuje samo na taj dio.
2. Legalni korisnik baze podataka koja je na bilo koji način učinjena dostupnom javnosti ne može vršiti radnje koje su u sukobu s normalnim korištenjem baze podataka ili neopravdano dovode u pitanje legitimne interese proizvođača baze podataka.
3. Legalni korisnik baze podataka koja je na bilo koji način učinjena dostupnom javnosti ne može nanositi štetu nositelju autorskog ili srodnog prava u odnosu na djelo ili sadržaj koji se nalaze u bazi podataka.

Članak 9.

Iznimke od sui generis prava

Države članice mogu odrediti da legalni korisnici baze podataka koja je na bilo koji način učinjena dostupnom javnosti mogu, bez odobrenja njezina proizvođača, vaditi ili ponovno koristiti bitne dijelove njezina sadržaja:

- (a) u slučaju vađenja sadržaja neelektronske baze podataka za privatne potrebe;
- (b) u slučaju vađenja za potrebe ilustracije koja će se koristiti za podučavanje ili znanstveno istraživanje, dok god je naznačen izvor i u mjeri u kojoj je to opravdano nekomercijalnom svrhom koju treba ispuniti;
- (c) u slučaju vađenja i/ili ponovnog korišćenja u svrhu javne sigurnosti ili za potrebe administrativne ili sudbene procedure.

Članak 10.

Trajanje zaštite

1. Pravo predviđeno člankom 7. traje od datuma dovršetka izrade baze podataka i istječe petnaest godina od 1. siječnja godine koja dolazi nakon godine u kojoj je izrada baze dovršena.
2. U slučaju baze podataka koja je učinjena dostupnom javnosti na bilo koji način prije isteka razdoblja predviđenog stavkom 1., trajanje zaštite prema tom pravu istječe petnaest godina od 1. siječnja godine koja dolazi nakon godine u kojoj je baza prvi put učinjena dostupnom javnosti;
3. Bilo koja bitna izmjena, procijenjena kvalitativno ili kvantitativno, sadržaja baze podataka, uključujući bilo koju bitnu izmjenu koja je rezultat akumulacije sukcesivnih dodavanja, brisanja ili izmjena, a iz čega bi proizašlo da se radi o značajnoj novoj investiciji, procijenjenoj kvalitativno ili kvantitativno, kvalificira bazu podataka koja je rezultat te investicije za vlastiti rok trajanja zaštite.

Članak 11.

Korisnici zaštite prema sui generis pravu

1. Pravo predviđeno člankom 7. primjenjuje se na baze podataka čiji su proizvođači ili nositelji prava državljani neke od država članica ili imaju redovno boravište na teritoriju Zajednice.

2. Stavak prvi također se primjenjuje na društva i tvrtke formirane u skladu sa zakonom države članice i čije je registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja unutar Zajednice; međutim, kada takvo društvo ili tvrtka ima samo registrirano sjedište na teritoriju Zajednice, njezino poslovanje mora biti izvorno povezano na tekućoj osnovi s ekonomijom države članice.

3. Sporazume kojima se proširuje pravo predviđeno člankom 7. na baze podataka proizvedene u trećim zemljama i na koje se ne odnose odredbe stavaka 1. i 2. zaključuje Vijeće koje djeluje na prijedlog Komisije. Rok trajanja bilo kakve zaštite proširene na baze podataka temeljem takve procedure nije duži od onoga dostupnog sukladno članku 10.

POGLAVLJE IV

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 12.

Pravni lijekovi

Države članice osiguravaju odgovarajuće pravne lijekove u odnosu na povrede prava, utvrđenih ovom direktivom.

Članak 13.

Kontinuirana primjena drugih zakonskih propisa

Ovom se direktivom ne dovode u pitanje propisi, posebice, u vezi s autorskim pravom, pravima srodnim autorskom ili bilo kojim drugim pravima i obvezama koje proistječu iz podataka, djela ili drugih materijala ugrađenih u bazu podataka, u vezi s pravima iz patenta, žigovima, pravima iz dizajna, zaštitom nacionalnih bogatstava, zakonima o restriktivnim praksama i nelojalnoj konkurenciji, poslovnim tajnama, sigurnosti, povjerljivosti, zaštiti podataka i privatnosti, pristupom javnim dokumentima te ugovornim pravom.

Članak 14.

Vremenski aspekt primjene

1. Zaštita autorskog prava sukladno ovoj direktivi također je dostupna u odnosu na baze podataka kreirane prije datuma spomenutog u članku 16(1) koje na taj datum ispunjavaju zahtjeve postavljene ovom direktivom za autorskopravnu zaštitu baza podataka.

2. Bez obzira na stavak 1., u slučaju da baza podataka zaštićena prema autorskom pravu države članice na datum objave ove direktive ne ispunjava kriterije za autorskopravnu zaštitu utvrđene člankom 3(1), ova direktiva ne rezultira bilo kakvim ograničenjem u državi članici ostatka roka trajanja zaštite dodijeljene prema predmetnom autorskom pravu.

3. Zaštita sukladno odredbama ove direktive što se tiče prava utvrđenog člankom 7. također je dostupna u odnosu na baze podataka čija izrada je dovršena ne više od petnaest godina prije datuma spomenutog u članku 16(1) i koje na taj datum ispunjavaju zahtjeve iz članka 7.

4. Zaštita predviđena stavcima 1. i 3. ne dovodi u pitanje bilo koje postupke zaključene i prava stečena prije datuma navedenog u tim stavcima.

5. U slučaju baze podataka čija izrada je dovršena ne više od petnaest godina prije datuma navedenog u članku 16(1), trajanje zaštite pravom utvrđenim člankom 7. istječe petnaest godina nakon 1. siječnja koji slijedi taj datum.

Članak 15.

Obvezujuća priroda određenih odredbi

Bilo koje ugovorne odredbe suprotne člancima 6 (1) i 8 su ništavne.

Članak 16.

Završne odredbe

1. Države članice usvajaju zakone i druge propise nužne za usklađivanje s ovom direktivom najkasnije do 1. siječnja 1998.

Kada države članice usvoje ove odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu direktivu ili se uz njih navode takva upućivanja prilikom njihove službene objave. Načine takvog upućivanja previdjet će države članice.

2. Države članice dostavljaju Komisiji tekst glavnih propisa nacionalnog zakonodavstva kojeg usvoje u području koje uređuje ova direktiva.

3. Ne kasnije od kraja treće godine nakon datuma navedenog u stavku 1., i svake tri godine nakon toga, Komisija podnosi Europskom parlamentu, Vijeću i Ekonomskom i socijalnom odboru izvješće o primjeni ove direktive, u kojem, *inter alia*, na osnovi konkretnih informacija dobivenih od država članica, posebno obrađuje primjenu *sui generis* prava, uključujući članke 8. i 9., te posebno dokazuje je li primjena tog prava dovela do zlorabe dominantne pozicije ili drugog miješanja u slobodu tržišnog natjecanja što bi opravdalo poduzimanje odgovarajućih mjera, uključujući uspostavu postupaka za prisilnu licencu. Kada je to potrebno, podnosi prijedloge za prilagodbu ove direktive u skladu s razvojem u oblasti baza podataka.

Članak 17.

Ova direktiva je upućena državama članicama.

Sačinjeno u Strasbourgu 11. ožujka 1996.

za Europski parlament

predsjednik
K. HÄNSCH

Za Vijeće

predsjednik
L. DINI